
Hexadecagon de línies de rumb

Autor:

Data de publicació: 28-12-2016

Els portolans comparteixen una característica comuna: la "xarxa de rumbos". Aquesta xarxa és com una teranyina, que forma una retícula sobre el mapa, que és un element bàsic de tot portolà.

El Pujades en fa una tesi doctoral de 12 fulls amb totes les teories conegudes però encara que no es casa amb ningú mostra la imatge de Petrus Vescomte dibuixant un portolà i es veu que ha començat a fer-lo com vaig intuir jo..amb les línies de rumb. No estic d'acord amb el nom que dona a la "xarxa de vents" penso que s'ha de dir "xarxa de rumbos" o be "xarxa de línies-rumb".

Com a resum us tradueixo l'explicació d'un llibre que tinc dels anys 60 (corregida per mí: "un vèrtex sí i un vèrtex no"... "línia-rumb" més propera al punt d'origen...etc.)..

Els portolans comparteixen una característica comuna: la "xarxa de rumbos". Aquesta xarxa és com una teranyina, que forma una retícula sobre el mapa, que és un element bàsic de tot portolà. La retícula es pot veure fàcilment mirant la cara del darrera del portolà a contra-llum, ja que el vellum és bastant transparent. El forat al centre del cercle origen del traçat també és visible des d'aquesta part posterior.

El cercle es divideix en setze parts iguals i els rumbos es representen per aquesta "xarxa de línies" que uneixen cada un dels vèrtex que divideixen el cercle amb els altres vèrtex oposats però amb una cadència "un vèrtex sí un vèrtex no", amb un total de cada vèrtex connectat amb 7 dels restants i sense connectar amb els altre 8. Les línies de la retícula s'anomenen "línies de rumb" o de forma compactada "línies-rumb".

Les línies dels rumbos per als vuit rumbos principals (o direccions) es dibuixen amb tinta negra (o, de vegades d'or); els vuit rumbos intermitjos es dibuixen de color verd; i en el cas d'una rosa de 32 vents, els setze vents restants (quartes) es dibuixen de color vermell. La intersecció de tot aquest conjunt de "línies-rumb" determinen sobre els portolans una mostra variada i simètrica de: quadrats, paral·lelograms, trapezoides i triangles..

Per traçar sobre el vellum el rumb directe d'un punt d'origen a un punt de destí es trasllada sobre el punt d'origen -amb un regle de braços paral·lels- la "línia-rumb" més propera a aquest ..

?

Procés portolaner mallorquí (deducció de 50 anys d'estudi..)

la meua aportació és humil i pot-ser estic errat però m'he estudiat molts portolans i n'he tret aquestes conclusions..

Preparaven un vellum de bona mida -o varis enganxats..-

Hi dibuixaven un hexadecagon ben centrat (o dos enganxats per un vèrtex) amb la xarxa de 16 línies-rumb per vèrtex (de fet les 11 interiors i de diferents colors)

Hi copiaven damunt la línia de les costes intentant que els vèrtex quedessin en llocs visibles

En el cas del Mediterrani (de vegades conté dos hexadecagons) feien coincidir dos vèrtex oposats sobre el que

s'anomena diafragma del portolà (eix del Mediterrani.. o paral·lel de Rodes segons en Llauradó)
Rotulaven i decoraven amb més o menys profusió us adjunto un portolà on es veuen les línies-rumb molt ben centrades els seus centres formen un polígon regular amb 16 vèrtex (hexadecagon)

Portolans amb doble hexadecàgon

En els portolans de grans dimensions, sobretot en els que contenen els oceans (tipus mapamundi) es dibuixen dos hexadecàgons dels que es fan coincidir els dos vèrtexs oposats al centre del portolà.